

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE IN JAVNO UPRAVO

Župančičeva ulica 3, 1000 Ljubljana

T: 01 369 52 00
F: 01 369 57 83
E: gp.mp@gov.si
www.mp.gov.si

I. **PAKET UKREPOV**

**SPREMEMBA ZAKONODAJE REGULIRANIH DEJAVNOSTI NA PODROČJU
OBRTI, TURIZMA IN GRADBENIŠTVA**

SKUPINA ZA PRENOVO ZAKONODAJE
MPJU – MGRT – MDDSZ – SVZ

Vodja skupine: dr. Senko Pličanič,
namestnica: mag. Renata Zatler

1. UVOD

Medresorska skupina je pri obravnavi I. paketa regulacij proučila tri zakone in 22 podzakonskih predpisov. Pri tem je na področju gradbeništva, turizma in obrti obravnavala preko 350 regulacij, bodisi reguliranih dejavnosti, bodisi reguliranih poklicev. Predlaganih je skupno 43 ukrepov, ki jih morajo resorna ministrstva realizirati do konca letošnjega leta.

Prvi paket predpisov (vključno z podzakonskimi) tako zajema:

- [Zakon o graditvi objektov \(ZGO-1\)](#),
- [Zakon o spodbujanju razvoja turizma \(ZSRT\)](#) in
- [Obrtni zakon \(ObrZ\)](#).

Pri prenovi zakonodaje smo sledili predvsem naslednjim ciljem:

- vzpostaviti jasne definicije, **kdaj gre za regulacijo DEJAVNOSTI in kdaj za regulacijo POKLICA**;
- **jasno in natančno definirati POGOJE in DOKAZILA**; zakonodaja mora jasno navajati posamezne pogoje za opravljanje dejavnosti ali poklica ter dokazila, s katerimi se dokazuje izpolnjevanje teh pogojev;
- jasno, enotno in standardizirano opredeliti POGOJE za opravljanje dejavnosti/poklica s SEDEŽEM v RS;
- jasno, enotno in standardizirano opredeliti POGOJE za ČEZMEJNO opravljanje dejavnosti /poklica v RS;
- **poenostaviti in standardizirati ali deregulirati (delno ali v celoti) postopke izdaje različnih dovoljenj**;
- izhajati iz načela: »regulacija z razlogom« oziroma kvaliteta pred kvantiteto,
- **regulacije samo v primeru zaščite zdravja ljudi ter njihovega premoženja in okolja.**

2. PODROČJE GRADBENIŠTVA

2.1. Splošni podatki

PRAVNE PODLAGE	ZAKONODAJNI ORGAN	PRISTOJNI ORGANI	REGULIRANE DEJAVNOSTI	REGULIRANI POKLICI
1. Zakon o graditvi objektov (ZGO-1) 2. Pravilnik o obliki in vsebini ter o načinu vodenja imenika Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije in Inženirske zbornice Slovenije 3. Pravilnik o strokovnih izpiti s področja opravljanja inženirskih storitev 4. Pravilnik o zahtevah za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah 5. Pravilnik o zaščiti stavb pred delovanjem strele 6. Zakon o geodetski dejavnosti	Ministrstvo za infrastrukturo in prostor	Zbornica za prostor in arhitekturo Ljubljana (ZAPS) Inženirska zbornica Slovenije (IZS)	1. Geodetska dejavnost 2. Arhitekturno projektiranje 3. Krajinsko-arhitekturno projektiranje 4. Prostorsko načrtovanje 5. Gradbeno in tehnično projektiranje 6. Gradbeni nadzor 7. Revidiranje projektne dokumentacije 8. Izvajanje gradnje	1. Odgovorni projektant arhitekture 2. Odgovorni projektant krajinske arhitekture 3. Odgovorni prostorski načrtovalec (licenca A, KA, P) - 3 poklici 4. Odgovorni projektanti za tehnično projektiranje 5. Odgovorni revident 6. Odgovorni nadzornik 7. Odgovorni vodja del 8. Odgovorni vodja posameznih del 9. Preglednik za pregledovanje električnih inštalacij oziroma preglednik za pregledovanje požarnih inštalacij 10. Geodet 11. Odgovorni geodet

2.2. Pogoji za opravljanje dejavnosti s SEDEŽEM v RS

Zakon o graditvi objektov (v nadaljevanju: ZGO-1) s pripadajočimi podzakonskimi akti določa vrsto pogojev za opravljanje dejavnosti in poklicev, s katerimi se srečujemo na področju gradbeništva.

Za opravljanje dejavnosti reguliranih po ZGO-1 morajo ponudniki storitev pred pričetkom opravljanja dejavnosti izpolnjevati naslednje pogoje:

- **imeti ustrezno statusno obliko in**
- **zagotovljeno sodelovanje ustreznega kadra.**

Za pridobitev naziva posameznega reguliranega poklica so se posamezniki dolžni vpisati v ustrezen imenik pri pristojni poklicni zbornici. Za vpis v imenik mora posameznik izpolnjevati naslednje pogoje:

- **ustrezno izobrazbo,**
- **ustrezne delovne izkušnje,**
- **strokovni izpit,**
- **sklenjeno zavarovanje odgovornosti,**
- **vpis v ustrezni poklicni imenik,**
- **obvezno članstvo pri poklicni zbornici.**

2.3. Analiza in ugotovitve – podrobneje:

Dejavnosti in poklici po Zakonu o graditvi objektov

Pri regulaciji dejavnosti in poklicev na področju gradbeništva obstaja vrsta **nedorečenosti** in nejasnosti, kar je lahko argument za to, da se pripravijo nove rešitve, ki bodo pomenile boljšo regulacijo. Pogoji za opravljanje dejavnosti so določene preko celotnega zakona.

Ponekod je treba jasno določiti pooblastila in odgovornosti, ki jih prinaša posamezni poklic, jasno razmejiti pogoje za dejavnosti in poklice ter jasno in natančno opredeliti, kaj je to »ustrezna izobrazba«, bolje urediti zavarovanje odgovornosti, poenostaviti vpis v imenike pri poklicnih zbornicah in podobno.

Ukrepi in priporočila, ki so bili zbrani preko analize in popisa pogojev, podrobneje izhajajo iz spodnje tabele:

Zap . št.	Ukrep	Člen/ povezava	Komentar/ Obrazložitev ukrepa	Rok za realizacijo
1.	Jasno definiranje pogojev za opravljanje dejavnosti ali poklicev - razmejitev DEJAVNOST / POKLIC	Celotno besedilo Zakona o graditvi objektov.	Pogoji za opravljanje dejavnosti niso jasno definirani. Predpisani pogoji se praviloma nanašajo na izpolnjevanje pogojev za opravljanje poklica. Potrebno je: Jasno razmejiti poklice oziroma dejavnosti; vsebinsko povezati s SKD - kaj so pogoji za opravljanje dejavnosti oziroma kaj je reguliran poklic.	December 2012
2.	Ustrezna umestitev in	33. člen ZGO-1	33. člen ZGO-1 določa in opredeljuje način zavarovanja odgovornosti za škodo, ki bi utegnila nastati	December 2012

	definiranje pogoja - zavarovanje odgovornosti za škodo	126. člen ZGO-1	<p>investitorjem ali tretjim osebam v zvezi z opravljanjem dejavnosti projektantov, izvajalcev, nadzornikov in revidentov. Kot izhaja iz navedenega člena, gre za zavarovanje odgovornosti pri opravljanju dejavnosti.</p> <p>Vendar pa hkrati ta zakon v 126. členu, ta pogoj določa tudi za vpis posameznika v imenik odgovornih projektantov pri pristojni poklicni zbornici. Pri tem se pojavljajo vprašanje ali je to pogoj za opravljanje dejavnosti ali je to pogoj za pridobitev ustrezne poklicne kvalifikacije.</p> <p>Pri tej problematiki izhajamo tudi iz različnih stališč poklicnih zbornic: IZS in ZAPS.</p> <p>IZS in ZAPS namreč definicijo razlagata drugače. Po razlagi IZS gre za pogoj, ki ga mora izpolnjevati nosilec dejavnosti. Njihova razlaga temelji na dikciji »v skladu z določbami tega zakona«. Glede na to, da zakon zavarovanje odgovornosti ureja le še v 33. členu, ki ga predpisuje za nosilce dejavnosti (za projektanta, izvajalca, nadzornika in revidenta), so na IZS mnenja, da določba 126. člena pomeni pogoj, ki ga mora izpolnjevati nosilec dejavnosti in ne posamezniki, ki želijo opravljati poklic odgovornega prostorskega načrtovalca. V nasprotju s tem pa na ZAPS menijo, da gre za pogoj, ki ga mora izpolnjevati <i>posameznik</i>, ki želi opravljati ta poklic. Ne glede na to pa štejejo, da ta pogoj izpolnjuje tudi posameznik, ki je zaposlen v biroju, ki ima urejeno zavarovanje odgovornosti. Očitno je torej, da je regulacija v zvezi s tem pogojem neustrezna oziroma nenatančna.</p> <p>Potrebno je: Jasna definicija zavarovanja odgovornosti za škodo - ali je zavarovanje vezano na opravljanje dejavnosti ali na posameznika, ki je vpisan v imenik pri poklicni zbornici.</p>	
3.	Okrepitev odgovornosti odgovornih projektantov v postopku izdaje gradbenega dovoljenja		<p>Odgovorni projektanti imajo v postopkih izdaje gradbenih dovoljenj bistveno vlogo in odgovornost pri pripravi celotne gradbene dokumentacije, kar izhaja iz zakona in izdanega pooblastila za odgovorno projektiranje. V postopku izdaje gradbenega dovoljenja pa se odgovornost za celoten postopek in izdajo gradbenega dovoljenja prenese na upravne enote in se institut odgovornosti projektantov na ta način ne uresničuje s ciljem in namenom zakona.</p> <p>Potrebno je: Natančna analiza in proučitev možnosti za povečanje oziroma uresničevanje odgovornosti projektantov po pooblastilu, ki ga za ta namen pridobijo.</p>	December 2012
4.	Združitev več		Zakon navaja vrsto različnih reguliranih poklicev, za	December

	reguliranih poklicev na skupni imenovalec		katere veljajo tudi različni pogoji in različna pooblastila, ki izhajajo tudi iz vrst del, ki jih opravljajo, kot npr. projektiranje zahtevnih objektov ali projektiranje manj zahtevnih in enostavnih objektov, glede na pridobljeno izobrazbo so predpisana različna obdobja za pridobitev ustreznih delovnih izkušenj, itd. Potrebno je: Proučitev možnosti za združitev različnih nazivov poklicnih kvalifikacij: odgovorni projektant, odgovorni vodja del, odgovorni nadzornik... naj se združijo v en poklic oziroma na skupni imenovalec glede na način opravljanja dela v praksi ter glede na študijske programe.	2012
5.	Odprava poklica »odgovorni vodja posameznih del« oziroma jasno definiranje njegove vloge in pooblastil		V zvezi s poklicem »odgovorni vodja posameznih del« iz zakona izhajajo številne nejasnosti. Različni so načini pridobivanja naziva, predvsem pa do naziva odgovorni vodja posameznih del, lahko posameznik pride preko treh zbornic (IZS, OZS, GZS), ki vsaka na svoj način izvaja in podeljuje pooblastila za opravljanje del odgovornega vodenja oziroma gradbenega delovodja. Potrebno je: Poklici za odgovorno vodenje posameznih del (z nižjo stopnjo izobrazbe kot inženirji), naj se ohranijo samo za tista posamezna dela, za katere je to iz zdravstvenih in varnostnih razlogov pomembno	December 2012
6.	Poenostavitev postopkov za opravljanje strokovnih izpitov in vpis v imenik	133. člen ZGO-1 126. člen ZGO-1 s pravilniki	Pri pregledu postopkov za pristop na strokovni izpit in naknadno vpis v imenik pri pristojni poklicni zbornici se postopki podvajajo. Primer: Ločen postopek pristopa na strokovni izpit in ločen postopek za vpis v imenik. V obeh primerih pa gre za predložitev istovrstnih dokazil. Postopek vpisa je zelo različno oziroma neenotno urejen, pri čemer ni jasno, zakaj se nekateri posamezniki (poklici) vpisujejo v evidenco, drugi pa ne (na kar smo opozorili že pri analizi domače ureditve). Vpis v register pri pooblaščenih zbornici pomeni nadzor, podvrženost etičnemu kodeksu in možnost odvzema licence v primeru ugotovljenih kršitev, kar je pozitivno, zato bi dolžnost vpisa kazalo razširiti tudi na nekatere druge poklice v gradbeništvu. Pri spremembi zakonodaje je treba urediti tudi pravne podlage za možnost javne objave tega, da je bila določeni osebi odvzeta licenca in za koliko časa, kot je to npr. urejeno za poklic varnostnika v Zakonu o zasebnem varovanju (36. in 37. člen). ¹	December 2012

¹ Leta 2010 je stroka (pod okriljem IZS) pripravila predlog sprememb ZGO - 1, ki na te probleme opozarja in predlaga rešitve, pri čemer pa uvaja tudi nekatere nove poklice, kot na primer *vodja investicij* (Inženirska zbornica Slovenije 2010).

			<p>Potrebno je: Uvedba instituta "po uradni dolžnosti", tako pri pridobivanju dokumentacije kot vpisu v imenik po uradni dolžnosti.</p>	
7.	<p>Natančno definiranje postopka priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje dejavnosti /poklica s sedežem v RS</p>		<p>V primeru, da želijo ponudniki iz držav članic EU opravljanje poklica ali dejavnosti prenesti v RS za stalno oziroma z ustanovitvijo sedeža RS, morajo za priznanje že pridobljenih kvalifikacij izvesti postopek priznavanja. V postopku je problematično predvsem sklicevanje na drug zakon (tj. ZPKEU), ki vsebuje splošna določila v zvezi s postopkom priznavanja, kar na eni strani otežuje vodenje postopkov in na drugi strani povzroča nejasnost, s katero se sooča stranka v postopku.</p> <p>Potrebno je: Natančno naj se določi pogoje in dokazila, ki jih mora stranka predložiti v postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za konkretno področje.</p>	<p>December 2012</p>
8.	<p>Odprava in prilagoditev izobrazbenih pogojev novi zakonodaji</p>	<p>Celoten zakon – izobrazbe ni pogoji</p>	<p>Iz zakona izhajajo neuskklajene navedbe izobrazbenih pogojev ter izvajanje postopkov nostrifikacij v tujini izdanih diplom in spričeval, ki se več ne izvaja, pač gre za vrednotenje in priznavanje izobraževanja.</p> <p>Potrebno je: Uskladitev izobrazbenih pogojev z »bolonjsko reformo« in urediti postopke vrednotenja (prej nostrifikacije).</p>	<p>December 2012</p>
9.	<p>Odprava obveznega članstva v poklicnih zbornicah in znižanje stroškov različnih postopkov</p>	<p>125. člen ZGO-1</p>	<p>Obvezna članarina: - stroški vodenja imenika: 86 € /letno, - letna članarina: (aktivni člani) 234 € in (neaktivni člani) 86 €/letno.</p> <p>Pristop na strokovni izpit: - strošek osnovnega in dopolnilnega izpita sta prijavnina in izpitna pristojbina.</p> <p>Višina prijavnine za vse izpite: 176,00 €</p> <p>Višina izpitne pristojbine: - opravljanje osnovnega izpita: 440,00 €, - opravljanje dopolnilnega izpita: 308,00 €, - opravljanje popravnega izpita: 220,00 €.</p> <p>Vpis v imenik: - vpisnina: 265,00 € , - zavarovalna pogodba: strošek sklenitve odvisen od posamezne zavarovalnice.</p> <p>Strošek pred pričetkom opravljanja dejavnosti na posameznika znaša približno: 1.201,00 €.</p> <p>Potrebno je: Znižati stroške, ki bodočega podjetnika dodatno obremenjujejo pri vstopanju na trg, ter poenotiti stroške</p>	<p>December 2012</p>

			postopkov pri obeh zbornicah. Določeni istovrstni postopki imajo različno višino med obema zbornicama.	
10.	Odprava dvojne regulacije, dvojna članarina		<p>Izvajalci, ki izvajajo gradnjo, rekonstrukcijo ali odstranjujejo objekte, morajo zagotoviti odgovornega vodjo del, ki mora imeti opravljen strokovni izpit, biti vpisan v imenik pri poklicni zbornici (IZS) ter s tem obvezen član IZS.</p> <p>Hkrati je večina dejavnosti v sklopu gradbeništva po Uredbi o določitvi obrtnih dejavnosti regulirana tudi s pridobitvijo obrtnega dovoljenja.</p> <p>Potrebno je: Ukiniti dvojno regulacijo in razbremeniti ponudnike storitev s stroška plačevanja različnih članarin več zbornicam.</p>	December 2012

2.4. Pogoji za ČEZMEJNO/OBČASNO opravljanje dejavnosti/storitev v RS

Na področju gradbeništva morajo ponudniki storitev iz držav članice EU pred vstopom na slovenski trg svojo storitev prijaviti in v sklopu postopka prijave pridobiti odločbo o priznavanju poklicne kvalifikacije, s katero se tujemu ponudniku prizna v tujini pridobljena kvalifikacija.

Zap. št.	Ukrep	Člen/povezava	Komentar/ Obrazložitev ukrepa	Rok za realizacijo
11.	Jasno definiranje pogojev za čezmejno opravljanje dejavnosti	34.a, 34.b ZGO-1	<p>Ta člen opredeljuje pogoje za opravljanje dejavnosti po ZGO-1 (projektanti, revidenti, izvajalci in nadzorniki) in iz katerega izhaja, da lahko tuji ponudniki opravljajo dejavnosti stalno/občasno v RS, če izpolnjujejo pogoje za zakonito opravljanje dejavnosti v državi sedeža. Ponudniki morajo imeti sklenjeno zavarovanje odgovornosti za škodo povzročeno v RS. V sklopu te tematike se ponovno pokaže dilema nejasne definicije dejavnost ali poklic.</p> <p>Potrebno je: Razmejiti regulirane dejavnosti in poklice ter jasno definirati pogoje za čezmejno opravljanje dejavnosti.</p>	December 2012
12.	Razjasnitev postopka priznavanja poklicnih kvalifikacij	34.č ZGO-1	<p>Predpisan postopek PRIZNAVANJA POKLICNIH KVALIFIKACIJ za občasno opravljanje dejavnosti/poklica ni jasno definiran. ZGO-1 v zvezi s postopkom napotuje na uporabo Zakona o priznavanju poklicnih kvalifikacij, ki je horizontalni zakon, ki ga je težavno uporabiti v konkretnih upravnih postopkih, saj določa splošna</p>	December 2012

			<p>določila.</p> <p>Delo poklicnih zbornic, ki so pristojne za vodenje postopkov, je oteženo, ker se nanje prenaša odločanje zaradi nejasne zakonodaje.</p> <p>Potrebno je: Jasno definiranje postopka PRIZNAVANJA POKLICNIH KVALIFIKACIJ. Potrebna je konkretizacija dokazil potrebnih v postopku: prilagoditev postopka vsebinskim zahtevam področja.</p>	
	Jasno definiranje postopka PRIJAVE	34. d ZGO-1	<p>Državljeni iz drugih držav članic EU se morajo v primeru občasnega/začasnega opravljanja storitve PRIJAVITI pri pristojni poklicni zbornici. Pred prvim opravljanjem se preveri tudi poklicna kvalifikacija posameznika.</p> <p>Potrebno je: Jasno definiranje postopka prijave. Potrebna je konkretizacija dokazil potrebnih v postopku PRIJAVE: prilagoditev postopka vsebinskim zahtevam področja</p>	December 2012
13.	Položaj domačega arhitekta in arhitekta iz držav članic EU		<p>Po ZGO je v členu 34. d opredeljen postopek za občasno opravljanje reguliranih poklicev za državljane držav pogodbenic. Kot izhaja iz določb je potrebno pri reguliranem poklicu odg. projektant arhitekture opraviti postopek preverjanja poklicne kvalifikacije za ponudnike iz drugih držav članic EU. Preveri se samo PRIDOBLJENA IZOBRAZBA, torej brez preverjanja pridobljenih delovnih izkušenj in morebitnega preverjanja z opravljanjem strokovnega izpita. V zvezi z navedenim se lahko zgodi, da ima ponudnik EU lažje pogoje za vstop na slovenski trg, v primerjavi z domačim ponudnikom, ki mora opraviti še strokovni izpit pri pristojni zbornici – ZAPS.</p> <p>Potrebno je: Jasna opredelitev pogojev za vstop na trg in poenotenje pogojev za domače in tuje ponudnike.</p>	December 2012

3. PODROČJE TURIZMA

3.1. Splošni podatki

PRAVNE PODLAGE	ZAKONODAJNI ORGAN	PRISTOJNI ORGANI	REGULIRANE DEJAVNOSTI	REGULIRANI POKLICI
<ol style="list-style-type: none">Zakon o spodbujanju razvoja turizma (ZSRT)Pravilnik o načinu in postopku pridobitve licenc za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev ter o vsebini in načinu vodenja registra izdanih licenc	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo	<p>Turistično - gostinska zbornica Slovenije – (za izdajo licenc)</p> <p>Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo – (za postopke priznavanja poklicnih kvalifikacij)</p>	<ol style="list-style-type: none">Organiziranje turističnih aranžmajevProdaja turističnih aranžmajev	<ol style="list-style-type: none">Turistični vodnikTuristični spremljevalecTuristični vodnik na turističnem območjuGorski vodnik (zajet pod poklicem »zasebni športni delavec«)²Jamski vodnikVodnik po soteskah

3.2. Pogoji za opravljanje dejavnosti s SEDEŽEM v RS

Za opravljanje dejavnosti po Zakonu o spodbujanju razvoja turizma (ZSRT) morajo ponudniki storitev pred pričetkom opravljanja dejavnosti izpolnjevati naslednje pogoje:

- **LICENCA za opravljanje dejavnosti, ki zahteva naslednje pogoje:**

Licenco lahko ponudnik pridobi ob izpolnjevanju naslednjih pogojev:

- **STATUS IN REGISTRACIJA,**
- **POSLOVNI PROSTOR,**
- **NEKAZNOVANOST NOSILCA DEJAVNOSTI,**
- **USTREZNA IZOBRAZBA IN DELOVNE IZKUŠNJE NOSILCA DEJAVNOSTI,**

² V poklicu »zasebni športni delavec« je zajetih veliko reguliranih poklicev, kar ni na prvi pogled razvidno, jasno pa izhaja iz analize relevantnih pravnih predpisov v RS. Na podlagi tega ugotovljamo, da imamo v Sloveniji veliko več reguliranih poklicev, kot so navedeni v Evidenci reguliranih poklicev RS.

- **BANČNA GARANCIJA** (velja za dejavnost organiziranje tur. aranžmajev),
- **ZAVAROVANJE** (velja za dejavnost organiziranje tur. aranžmajev).

Pri izvedbi vsakega turističnega aranžmaja pa mora ponudnik zagotoviti tudi **turističnega spremljevalca oziroma turističnega vodnika**. Za pridobitev naziva turistični vodnik oziroma turistični spremljevalec so se posamezniki dolžni vpisati v ustrezen register, ki se vodi pri pristojni poklicni zbornici.

Za vpis v imenik mora posameznik izpolnjevati naslednje pogoje:

- **DRŽAVNI IZPIT**

Na izpit lahko posameznik pristopi ob izpolnjevanju naslednjih pogojev:

- **srednja strokovna izobrazba,**
- **znanje tujega jezika,**
- **seminarska naloga.**

Zakon v svojih določbah navaja tudi pogoje za pridobitev naziva **turističnega vodnika na turističnem območju** in predpisuje, da lahko občine na določenem turističnem območju predpišejo program turističnega vodenja na turističnem območju, ki obsega specifična znanja. Turistični vodnik na turističnem območju lahko prične z delom, ko izpolni pogoje, ki jih predpisujejo občine.

Postavlja pa se vprašanje, ali lahko ta poklic sploh štejemo med regulirane poklice, saj Zakon o spodbujanju turizma določa, da občine **lahko** na določenem turističnem območju predpišejo program turističnega vodenja na tem območju, ki obsega specifična znanja (41. člen). Izhajajoč iz tega, da gre le za možnost in ne za kogentno zakonsko določbo, je lahko uvrstitev tega poklica v Evidenco reguliranih poklicev RS vprašljiva. Ker to možnost, ki jo ponuja 41. člen zakona, nekaj slovenskih občin udejanja, večina pa ne, bi morda lahko zapisali tudi, da je ta poklic le *delno reguliran* oziroma da je reguliran le ponekod v Sloveniji. Po drugi strani pa moramo ugotoviti, da kdor želi opravljati ta poklic, nima druge možnosti kot da te pogoje izpolni (tam, kjer obstajajo). Glede na to, da gre pri turističnem vodniku turističnega območja vendarle za turističnega vodnika, je morda nekoliko presenetljivo dejstvo, da zanj ne veljajo pogoji, kot so predpisani za turistične vodnike, kar bi bilo, izhajajoč iz poimenovanja tega poklica, pravzaprav logično. Ravno obratno, sploh ni treba, da ima turistični vodnik turističnega območja licenco za turističnega vodnika, saj občinski izvedbeni predpisi tega ne predvidevajo, pač pa poudarjajo poznavanje lokalnih znamenitosti in večinoma predpisujejo le opravljen preizkus znanja glede teh značilnosti. Deregulacija bi se lahko izvedla v dveh različnih smereh. Prvič, turistični vodnik turističnega območja bi lahko bila specializacija v okviru poklica turistični vodnik. Drugič, kazalo bi razmisliti tudi o popolni deregulaciji tega poklica. Že sedaj gre namreč le za zakonsko možnost in ne za *ius cogens* (na dilemo, ali sploh lahko govorimo o reguliranem poklicu, smo že opozorili), iz česar bi se dalo sklepati tudi v smeri manjšega (manj intenzivnega) obstoja razlogov za njegovo regulacijo.

3.3. Analiza in ugotovitve – podrobneje:

Zakon o spodbujanju in razvoju turizma je bil sprejet leta 2004 in od takrat še ni bil spremenjen. Poleg spodaj navedenih ugotovitev, **poudarjamo, da ta zakon ni implementiral Direktive o storitvah notranjem trgu in tudi ne Direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij.**

Reforma na področju regulacije poklicev v turizmu mora nujno biti tudi ekonomsko ovrednotena tako, da se socialne stroške deregulacije (kot na primer slabša kakovost storitve, slabša varnost potrošnikov, stroški spremembe zakonodaje, razvrednotenje poklica in podobno) primerja s stroški regulacije (kot na primer stroški licenc, izpitov, usposabljanj in podobno, skromnejša ponudba in zato višje cene storitev, stroški države za nadzor nad izvajanjem reguliranega poklica in podobno).

Zap . št.	Ukrep	Člen/ povezava	Komentar/ Obrazložitev ukrepa	Rok za realizacijo
1.	Jasna razmejitev reguliranih dejavnosti in poklicev in poenotenje pojmov	Poglavje zakona, ki regulira dejavnosti in poklice	<p>Pri navajanju definicij reguliranih dejavnosti prihaja do različnih navedb in pojmov.</p> <p>Trenutno se uporabljajo naslednji pojmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dejavnost organiziranja turističnih aranžmajev (po zakonu) ali organizator potovanja ali dejavnost organizatorjev potovanj (po SKD), - dejavnost prodaje turističnih aranžmajev (po zakonu) ali turistični agent ali dejavnost potovalnih agencij (po SKD). <p>Pri navajanju POJMA: organizator potovanja ali turistični agent - ni jasno ali gre za dejavnost ali poklic.</p> <p>Potrebno je: Opredeliti jasne definicije in razmejiti med reguliranimi dejavnostmi in poklici ter poenotiti pojme v zakonodaji ter uskladitev s standardno klasifikacijo dejavnosti (SKD).</p>	December 2012
2.	Natančna definicija in razmejitev kdaj gre za turistični aranžma oziroma kdaj za izlet		<p>Glede na težave v praksi v zvezi z definicijo turističnega aranžmaja oziroma IZLETA, je potrebna analiza in dopolnitev oziroma prenova definicije, kajti "če izlet vsebuje več storitev«, se ta že šteje za turistični aranžma.</p> <p>Pri organiziranju izleta (ki ga npr. organizira neko društvo za svoje člane) gre nemalokrat za prekoračitev, kajti če ta vsebuje več kot dve turistični storitvi, je to že turistični aranžma, za kar pa je potrebna licenca.</p> <p>Potrebno je: Analizirati stanje glede obstoja kršitev te definicije in prenova definicije, če se to izkaže za potrebno za zaščito javnega interesa.</p>	December 2012
3.	Odprava licenc za potrebe izvajanja dejavnosti		<p>Zakonodajalec naj prouči možnost odprave izdaje licence za opravljanje dejavnosti, s čimer se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpravijo administrativni postopki, - ni potreben servis za izdajo in vodenje postopkov, - odpravijo administrativna bremena za ponudnike 	December 2012

			<p>storitev; kajti licenca ponudniku ne predstavlja bistvene dodane vrednosti za začetek poslovanja.</p> <p>Z odpravo postopka izdaje licence se ponudniku ob registraciji dejavnosti omogoči takojšen vstop na trg.</p>	
4.	Poenostavljen vpis v register subjektov, ki opravljajo turistično dejavnost		<p>V primeru odprave izdaje licenc je vprašljivo in oteženo vodenje registra subjektov, ki opravljajo turistično dejavnost.</p> <p>Z vidika evidentiranja subjektov in nadzora nad številom subjektov na trgu, naj zakonodajalec prouči možnost vzpostavitve registra, s poenostavljenim postopkom vpisa (npr. preko spleta).</p> <p>Potrebno je: Poenostaviti vstop na trg za ponudnike storitev, hkrati pa ohraniti možnost učinkovitega nadzora.</p>	December 2012
5.	Odprava pogoja »poslovni prostor« za izvajanje dejavnosti		<p>Pogoj »poslovni prostor« ni sorazmeren z namenom in cilji, ki jih regulator želi doseči, hkrati ni v skladu s kriterijem javnega interesa (varnost in zdravje ljudi, premoženja, varovanje okolja, idr.), ki je skladno s Storitveno direktivo, ključen pri presoji pogojev za opravljanje dejavnosti. Upoštevati bi bilo potrebno tudi dejstvo, da obstaja vrsta drugih storitvenih dejavnosti, ki med pogoji za opravljanje ne vsebujejo prostora. Pogoj je problematičen zlasti v primeru spletne prodaje turističnih aranžmajev.</p> <p>Potrebno je: Ohraniti le tiste pogoje, ki varujejo javni interes.</p>	December 2012
6.	Odprava pogoja »obratovalni čas«		<p>Tako kot v primeru poslovnega prostora se pojavlja vprašanje o utemeljenosti regulacije z vidika namena in ciljev, ki ga želimo na eni strani doseči, in vpliva na poslovne subjekte na drugi strani.</p> <p>V interesu poslovnih subjektov je, da objavijo obratovalni čas za svoje stranke.</p> <p>Potrebno je: Ohraniti le tiste pogoje, ki varujejo javni interes.</p>	December 2012
7.	Poenostavitev postopkov izdaje licenc		<p>Po veljavnem zakonu in pravilniku v postopku o izdaji licence sodeluje komisija za izdajo licenc, ki predstavlja administrativno oviro, saj povečuje stroške enkrat mesečno, kar ni »prijazno« do uporabnika oziroma prosilca za pridobitev licenc. V samem postopku pa ne gre za strokovno presojo izpolnjevanja pogojev, ki jih določa zakon.</p> <p>Potrebno je: V primeru ohranitve izdaje licenc predlagamo da se, zaradi poenostavitve in zmanjšanja stroškov v postopku, ukine komisija za izdajo licence za opravljanje dejavnosti</p>	December 2012

8.	Odprava dvojnega zavarovanja odgovornosti	36. člen ZSRT	<p>V postopku pridobivanja licence za opravljanje dejavnosti organiziranje turističnih aranžmajev mora prosilec imeti sklenjeno zavarovalno polico za povrnitev škode, kot tudi bančno garancijo za primer insolventnosti.</p> <p>Potrebno je: Odprava dvojnega zavarovanja in združitve v eno zavarovanje.</p>	December 2012
9.	Deregulacija poklica – turistični spremljevalec in/ali jasna opredelitev nalog turističnega vodnika in turističnega spremljevalca	39. člen ZSRT	<p>Naloge in obveznosti obeh poklicev se prepletajo. V praksi se dogaja, da naloge turističnega spremljevalca opravljajo turistični vodniki oziroma turistični spremljevalci opravljajo naloge turističnega vodnika, za kar pa nimajo ustreznega dovoljenja. Turistični spremljevalci v razmerju do turističnih vodnikov lahko predstavljajo nelojalno konkurenco. Poklic turističnega spremljevalca v tujini ni poznan, kar izhaja tudi iz mednarodne primerjave CRP.</p> <p>Potrebno je: Proučiti je treba možnost deregulacije za poklic turistični spremljevalec, ki skupino turistov le spremlja in nudi tehnično in organizacijsko pomoč. Glede na to, da pogoj za opravljanje tega poklica izpolnjujejo tudi tisti, ki imajo dveletne izkušnje na področju organiziranja potovanj (kar lahko pomeni tudi delo v pisarni in ne nujno spremljanja turistov), se postavlja vprašanje o smiselnosti njegove odstranitve, saj je ta pogoj precej enostavno izpolniti. O učinkih deregulacije tega poklica je treba razmisliti tudi v povezavi z dokazovanjem poklicne usposobljenosti v državah, ki ta poklic regulirajo.</p> <p>Pregled ustrezne regulacije za turističnega vodnika (skupine turistov iz tujine že sedaj lahko vodijo tuji vodniki, tako da pritiska na ponudbo in cene ne bi bilo, kakovost storitve pa bi bila z vodniki, ki ne bi imeli opravljenega strokovnega usposabljanja in preizkusa znanja, gotovo slabša).</p>	December 2012
10.	Jasno definiranje dejavnosti in poklicev		<p>V praksi lahko turistični vodniki, ki se registrirajo kot s.p., posežejo tudi po dodatnih storitvah in hkrati opravljajo tudi dejavnost organiziranja turističnih aranžmajev, za katero pa ne izpolnjujejo pogojev, ki se preverjajo v okviru licence za opravljanje dejavnosti organiziranja turističnih aranžmajev (npr. nimajo ustreznega zavarovanja odgovornosti ter ostale pogoje, ki jih mora izpolnjevati turistična agencija).</p> <p>Potrebno je: Jasno definirati in razmejiti med reguliranimi dejavnostmi in poklici.</p>	December 2012
11.	Preizkus znanja za turistične		<p>Zakonodajalec naj prouči možnost odprave vstopnih pogojev za pristop na izpit (obstoječi zakon določa, da</p>	December 2012

	vodnike in odprava vstopnih pogojev za pristop na izpit		<p>mora imeti kandidat pridobljeno katerokoli izobrazbo V. stopnje in znanje tujega jezika na nivoju V. stopnje).</p> <p>Izpit je zahteven, zato gre pričakovati, da se ga bodo udeležili le tisti, ki bodo imeli dovolj znanja in podlage.</p> <p>Potrebno je: Odpravo vstopne pogoje, saj se tako olajša dostopnost do poklica in omogoči delo tudi tistim, ki ne izpolnjujejo splošnih izobrazbenih pogojev.</p>	
12.	Deregulacija za turistične vodnike na turističnem območju »212 občin in možnost 212 različnih regulacij«	41. člen	<p>ZSRT določa, da občine LAHKO predpišejo program turističnega vodenja na turističnem območju, ki obsega specifična znanja.</p> <p>Vsaka občina lahko torej na svoj način uredi področje, kar lahko pomeni 212 različnih regulacij.</p>	December 2012

3.4. Pogoji za ČEZMEJNO/OBČASNO opravljanje dejavnosti/storitev v RS

Veljavni zakon področja čezmejnega opravljanja dejavnosti oziroma poklicev ne ureja. V pripravi je že nov zakon, ki bo to področje uredil skladno z evropskimi direktivami.

Zap. št.	Ukrep	Člen/povezava	Komentar/ Obrazložitev ukrepa	Rok za realizacijo
13.	Jasno definiranje dejavnosti in poklicev		<p>Iz evidence reguliranih poklicev izhajajo naslednji poklici na področju turizma: organizator potovanj, turistični agent in turistični vodnik, turistični spremljevalec, turistični vodnik na turističnem območju.</p> <p>Kot izhaja iz zakona pri organizatorju potovanj in turističnem agentu ne gre za poklice, pač pa za opravljanje dejavnosti, za katero je treba pridobiti licenco.</p> <p>Uvrstitev organizatorja potovanj in turističnih agentov v evidenco reguliranih poklicev je neustrezna.</p> <p>Potrebno je: Ustrezna uvrstitev in jasno definiranje dejavnosti in poklicev ter pogojev, ki so določeni za opravljanje dejavnosti oziroma pogojev, ki so določeni za opravljanje poklica.</p>	December 2012

14	Ureditev postopka priznavanja poklicnih kvalifikacij		<p>V področnem zakonu in podzakonskih predpisih postopek priznavanja v tujini pridobljenih kvalifikacij ni urejen, medtem, ko iz evidence reguliranih poklicev izhaja, da so poklici na področju turizma uvrščeni v evidenco.</p> <p>Potrebno je: Ureditev področja in postopkov v področni zakonodaji</p>	December 2012
15	Ureditev postopkov in pogojev za čezmejno opravljanje storitev /postopek prijave storitve		<p>Področna zakonodaja ne ureja pogojev oziroma postopkov za čezmejno opravljanje storitev.</p> <p>Potrebno je: Urediti področje v zakonodaji.</p>	December 2012

4. PODROČJE OBRTNIH DEJAVNOSTI

4.1. Splošni podatki

PRAVNE PODLAGE	ZAKONODAJNI ORGAN	PRISTOJNI ORGANI	REGULIRANE DEJAVNOSTI	REGULIRANI POKLICI
<ol style="list-style-type: none">Obrtni zakon (ObrZ)Uredba o določitvi obrtnih dejavnosti in obrti podobnih dejavnostiPravilnik o postopku izdaje obrtnega dovoljenja in o obrtnem registru	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo	Obrtno podjetniška zbornica (za izdajo obrtnega dovoljenja) Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (za postopke priznavanja poklicnih kvalifikacij)	Seznam dejavnosti po Uredbi o določitvi obrtnih dejavnosti in obrti podobnih dejavnosti	/

4. 2. Pogoji za opravljanje dejavnosti s SEDEŽEM v RS

Obrtni zakon (ObrZ) (Uradni list RS, [40/2004-UPB1](#), [117/2006-ZDavP-2](#), 102/2007) v RS opredeljuje obrtno dejavnost in pogoje za opravljanje obrtne dejavnosti. Iz 2. člena izhaja, da je obrtna dejavnost pridobitna dejavnost, ki se opravlja v skladu s 5. členom ObrZ. To pa je tista, za katero veljajo naslednje značilnosti:

- da gre za proizvodno ali storitveno dejavnost na podlagi individualnih naročil, da se opravlja proizvodnja le v majhnih serijah ter da serijska proizvodnja ne obsega pretežnega dela dejavnosti,
- da se uporabljajo stroji, orodja in tehnične naprave, ki so primerne za opravljanje dejavnosti po predhodni alineji in da nimajo značilnosti tekočih trakov ali avtomatiziranega delovnega procesa,
- da se opravlja trajno.

Skladno s 1. členom Uredbe o določitvi obrtnih dejavnosti in obrti podobnih dejavnosti (Uradni list, št. 18/2008) so določene obrtne dejavnosti in obrti podobne dejavnosti ter obrtne dejavnosti, za katere je potrebna ustrezna poklicna usposobljenost.

V RS je, izhajajoč iz omenjene uredbe in Evidence reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v RS, na področju obrti reguliranih 64 poklicev oziroma dejavnosti. Posebnost slovenskega sistema urejanja obrti je, da niso urejeni posamezni poklici kot taki, ampak so urejene

dejavnosti, znotraj katerih se opravljajo posamezni poklici. V praksi to pomeni, da mora pogoje, kakor izhajajo iz spodnje tabele, izpolnjevati bodisi nosilec dejavnosti, bodisi mora nosilec dejavnosti, če teh pogojev ne izpolnjuje, imeti zaposleno eno osebo, ki jih izpolnjuje.

V 9. členu ObrZ so natančno določeni pogoji za pridobitev obrtnega dovoljenja (prvi odstavek):

- srednja poklicna izobrazba ustrezne smeri ali
- srednja strokovna izobrazba ustrezne smeri ali
- ustrezen mojstrski naziv ali
- ustrezna nacionalna poklicna kvalifikacija ali
- višja strokovna izobrazba ustrezne smeri ali
- visoka strokovna izobrazba ustrezne smeri.

V drugem odstavku istega člena pa je določeno, da obrtno dovoljenje lahko pridobi tudi oseba, ki je:

- šest zaporednih let opravljala dejavnost iz seznama obrtne dejavnosti kot samozaposlena oseba ali poslovodni delavec podjetja ali
- tri zaporedna leta opravljala dejavnost iz seznama obrtne dejavnosti kot samozaposlena oseba ali poslovodni delavec podjetja, če dokaže, da se je predhodno vsaj tri leta usposabljala za to dejavnost, kar potrjujejo nacionalno priznana listina ali kar pristojni strokovni organ šteje kot izpolnitev zahtev ali
- tri zaporedna leta opravljala dejavnost iz seznama obrtne dejavnosti kot samozaposlena oseba ali poslovodni delavec podjetja, kadar dokaže, da je to dejavnost opravljala najmanj pet let kot zaposlena oseba, ali pet zaporednih let opravljala dejavnost iz seznama obrtne dejavnosti kot poslovodni delavec, pri čemer je vsaj tri od petih let bila na strokovnih položajih z odgovornostjo za določene sektorje podjetja in pri čemer dokaže, da je opravila vsaj triletno predhodno usposabljanje za to dejavnost, kar potrjuje nacionalno priznana listina ali kar pristojni strokovni organ šteje kot izpolnitev zahtev.

Tako v praksi kot v teoriji velikokrat prihaja do nejasnosti in zmede pri primerjavi tega področja s tujimi državami. Poglavlje zase so skandinavske države, ki imajo popolnoma drugačno kulturo in posledično tudi ureditev obrti. Če bi lahko za našo ureditev rekli, da temelji na zakonski oziroma kogentni regulaciji, velja za skandinavske države ravno obratno. Temelj njihove regulacije je ravno avtonomija, ki se odraža predvsem prek pravil različnih poklicnih (cehovskih) združenj. Čeprav s pravno formalnega vidika ne gre za regulacijo v smislu »predpisanih« pogojev, pa ima v praksi tovrstno avtonomno urejanje enak učinek kot državna regulacija, kot jo poznamo pri nas.

Slovenski sistem regulacije obrti je precej podoben avstrijskemu in nemškemu. V vseh treh se zahteva dokazilo o usposobljenosti, kar v praksi pomeni največkrat mojstrski izpit kot pogoj za opravljanje obrtne dejavnosti. Poleg tega se zahteva ustrezna izobrazba, ki je bodisi določena posebej bodisi predstavlja pogoj za opravljanje mojstrskega izpita. Pogoj ustrezne ravni izobrazbe zlasti v avstrijskem sistemu kombinirajo z ustreznimi delovnimi izkušnjami po načelu: nižjo izobrazbo, kot ima posameznik, več let delovnih izkušenj (kot zaposleni ali samostojni podjetnik) potrebuje. Tak sistem je ustrežnejši z vidika širšega dostopa opravljanja posamezne obrtne dejavnosti. Podobno ureditev ima tudi slovenski sistem, ko ne določa, denimo, točno določene izobrazbe, ampak kot pogoj navaja *ustrezno* strokovno ali poklicno izobrazbo. Prednost takega pristopa je, kot rečeno, večja odprtost poklica, po drugi strani pa v praksi zasledimo primere, ko ni najbolj enostavno pritrditi, ali je neka izobrazba primerna za opravljanje določene dejavnosti.

4.3. Analiza in ugotovitve – podrobneje:

Zap. št.	Ukrep	Člen/ povezava	Komentar/ Obrazložitev ukrepa	Rok za realizacijo
NOV KONCEPT OBRTI				
1.	Definicija obrti, obrtne dejavnosti oziroma obrtnega načina dela		<p>Po veljavnem zakonu je obrtna dejavnost opredeljena kot pridobitna dejavnost, za katero velja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da gre za proizvodno ali storitveno dejavnost na podlagi individualnih naročil, da se opravlja proizvodnja le v majhnih serijah ter da serijska proizvodnja ne obsega pretežnega dela dejavnosti, - da se uporabljajo stroji, orodja in tehnične naprave, ki so primerne za opravljanje dejavnosti po predhodni alineji in nimajo značilnosti tekočih trakov ali avtomatiziranega delovnega procesa, - da se opravlja trajno. <p>Seznam obrtnih dejavnosti je določen v Uredbi o določitvi obrtnih dejavnosti in obrti podobni dejavnosti. Na seznamu so številne dejavnosti, ki z vsebinskega vidika ne ustrezajo definiciji »obrtne dejavnosti«.npr. proizvodnja vtičnic, stikal in drugih naprav za ožičenje (SKD 27.330). Vtičnice, stikala se običajno proizvajajo v večjih serijah v okviru avtomatiziranega delovnega procesa</p> <p>Potrebno je: Da se natančneje definira kriterij obrtnika, v smeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - »obrtnik« je lahko vsak, ki svojo dejavnost opravlja na obrtni način«; - »obrti način« opravljanja dejavnosti pomeni, da proizvodnja in opravljanje storitev poteka v majhnih serijah oziroma preko individualnih naročil. - »velja za mikro podjetja«, kar pomeni, da lahko dejavnost na obrtni način opravljajo le mikro podjetja. 	December 2012
2.	Kriterij za določanje reguliranih obrtnih dejavnosti		<p>Predlagamo premik iz koncepta reguliranih obrtnih dejavnosti v smeri (reguliranih) obrtnih poklicev oziroma obrtnih dejavnosti, reguliranih s poklici, ki bodo ustrezali definiciji obrti in, ki jih hkrati ne bo regulirala druga področna zakonodaja.</p> <p>Potrebno je: Določiti kriterije, ki naj bodo merilo za določitev in reguliranje obrtnih dejavnosti (poklicev, kot sledi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. da vsebinsko ustreza definiciji obrti, 2. da je omejena z velikostjo fizične ali pravne osebe, 	

			3. da izpolnjuje kriterij za reguliranje: tj. javni interes - da so dejavnosti nevarne za življenje in zdravje ljudi, premoženje oseb, onesnaževanje okolja.	
SPREMEMBA OBSTOJEČEGA SISTEMA				
3.	Odprava postopkov izdaje obrtnega dovoljenja po uradni dolžnosti		<p>Obrtni zakon in uredba določata pet skupin /kriterijev t.i. obrtnih dejavnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. obrtne dejavnosti, 2. obrti podobne dejavnosti, 3. obrtne dejavnosti, za katere ni potrebna poklicna usposobljenost, 4. storitvene dejavnosti, 5. ter domača in umetnostna obrt. <p>Za <u>obrtne dejavnosti</u> je potrebno vložiti vlogo za izdajo OBRTRNEGA DOVOLJENJA po REDNEM postopku.</p> <p>Za <u>obrti podobne dejavnosti</u> se OBRTRNO DOVOLJENJE izda po URADNI DOLŽNOSTI. Za opravljanje dejavnosti <u>domače in umetnostne obrti</u> je predpisan poseben postopek izdaje MNENJA strokovne komisije, ali je določen izdelek mogoče šteti za predmet domače in umetnostne obrti. Postopku sledi izdaja obrtnega dovoljenja.</p> <p>Za določene <u>storitvene dejavnosti</u>, se lahko opravi tudi prodaja izdelkov, ki jih obrtnik uporablja pri svojem delu. Zakon določa vpis prodaje v obrtno dovoljenje (npr. frizer, ki opravlja frizersko dejavnost, lahko prodaja tudi izdelke, ki jih pri tem uporablja).</p> <p>Pregled seznamov dejavnosti, za katere je potrebno pridobiti obrtno dovoljenje in dejavnosti, za katere se obrtno dovoljenje izda po uradni dolžnosti, pokaže, da se lahko ista šifra SKD dejavnosti pojavlja tako v eni kot v drugi skupini dejavnosti: npr. dejavnost s šifro 10.120: proizvodnja perutninskega mesa je po eni strani regulirana obrtna dejavnost, za katero je predpisana minimalna poklicna usposobljenost, po drugi strani se proizvodnja perutninskega mesa s šifro 10.120 pojavlja med obrti podobnimi dejavnostmi z dodatnim pojasnilom, da v skupino spada le pridobivanje perja in puha.</p> <p>Glede na to, da za obveznostjo pridobitve obrtnega dovoljenja po uradni dolžnosti za obrti podobne dejavnosti ne stoji poseben javni interes npr. zagotavljanje zdravja in varnosti ljudi, višje ravni kakovosti storitev itd., predlagamo odpravo obveznosti pridobitve obrtnega dovoljenja po uradni dolžnosti za podjetnike, ki bodo opravljali obrti podobne dejavnosti in posledično črtanje/odpravo obrti podobnih dejavnosti, za katere ni določena ustrezna poklicna usposobljenost.</p> <p>Potrebno je:</p>	December 2012

			<p>Temeljita prenova dosedanjega sistema predvsem iz razloga poenostavitve vstopa na trg za bodočega obrtnika. Problematičen predvsem pregled, kdaj in za katere dejavnosti potrebuje obrtno dovoljenje, kdaj postopek poteka po rednem postopku oz. po uradni dolžnosti.</p> <p>Ob ohranitvi obstoječega sistema je vzpostavitev elektronske podpore postopku izdaje obrtnega dovoljenja težavna.</p>	
4.	Odprava dvojne regulacije		<p>Med obrtnimi dejavnostmi, za katere je potrebno pridobiti obrtno dovoljenje, so tudi takšne, ki jih ureja/regulira druga področna zakonodaja.</p> <p>Primeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dejavnosti s področja gradbeništva: za izvajanje nalog odgovornega vodenja del v dejavnostih gradbeništva je predpisana pridobitev obrtnega dovoljenja pri OZS in dovoljenja na Inženirski zbornici Slovenije, - dejavnost optikov: poleg obrtnega dovoljenja, se morajo vpisati tudi v Register specializiranih prodajaln, ki opravljajo promet z medicinskimi pripomočki na drobno, - dimnikarska dejavnost - poleg obrtnega dovoljenja, je potrebna tudi koncesija....in druge. <p>Potrebno je: Da se iz seznama obrtnih dejavnosti izločijo vse tiste dejavnosti, ki jih regulira druga področna zakonodaja.</p>	December 2012
5.	Odprava dvojnega članstva		<p>Za dejavnosti s področja gradbeništva je obvezno članstvo v obeh zbornicah, kar stroškovno obremenjuje gospodarske subjekte.</p> <p>Potrebno je: Odpraviti obveznega dvojnega članstva</p>	December 2012
6.	Zmanjšanje števila reguliranih obrtnih dejavnosti	3. člen Uredbe o dol. obrt. dejavnosti in obrti podobnih dejavnosti	<p>Trenutno je 64 obrtnih dejavnosti, za opravljanje katerih je potrebna poklicna usposobljenost, obrti podobnih dejavnosti je 153, storitvenih dejavnosti je 18, medtem ko je obrtnih dejavnosti, za katere poklicna usposobljenost ni predpisana, 47.</p> <p>Poklicna usposobljenost je določena po kriteriju javnega interesa, kadar gre za dejavnosti, ki so lahko nevarne za življenje, zdravje ljudi ali premoženje oseb oziroma onesnaževanje okolja.</p> <p>Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo bo pripravilo novo Uredbo o obrtnih dejavnostih oziroma poklicih. Pri tem bo upoštevalo: 1.) t.i. pomembne razloge v javnem interesu, ki so opredeljeni v sedmem</p>	December 2012

			odstavku 5. člena Zakona o storitvah na notranjem trgu (ZSNT) in 2.) ureditev v Avstriji, Nemčiji, Italiji, na Danskem in Finskem, ki so ga analizirali avtorji v delu: »Študija Deregulacija poklicev v RS – med javnim interesom in konkurenčnostjo«.	
7.	Odprava dovoljenj za opravljanje domače oziroma umetnostne obrti		Trenutno je v 16. členu zapisano, da je dejavnost domače in umetnostne obrti možno opravljati samo na podlagi obrtnega dovoljenja, izdanega na podlagi mnenja iz 15. člena tega zakona. Potrebno je: Odpraviti pogoj, da se ta dejavnost lahko opravlja samo na podlagi mnenja in obrtnega dovoljenja.	December 2012
8.	Nosilec obrtne dejavnosti		Obrtni zakon določa, da je nosilec obrtne dejavnosti oseba, ki izpolnjuje pogoje za pridobitev obrtnega dovoljenja tj. izpolnjuje minimalno poklicno usposobljenost oziroma ima predpisane delovne izkušnje. Nosilec obrtne dejavnosti je lahko tudi s.p., d.o.o., k.d., d.d. ali obrtna zadruga, ki zaposluje vsaj eno osebo, ki izpolnjuje zgoraj opisane pogoje. Navedena ureditev dovoljuje primere, ki ne uresničujejo namen regulatorja, da se s predpisano minimalno poklicno usposobljenostjo zagotovi ne samo uveljavljanje javnega interesa, ampak posledično tudi visoko raven kakovosti storitev potrošnikom. Npr. s.p., ki je registrirano za postavljanje ostrešij in krovska dela, ima zaposleno ustrezno kvalificirano osebo, poleg nje pa še 5 nekvalificiranih delavcev. S. p. sprejme dve naročili za postavitev ostrešja in krovska dela ob istem času. Delo razporedi tako, da na prvo delovišče pošlje kvalificiranega zaposlenega, ki zagotavlja ustrezno raven kakovosti storitve, medtem ko dela na drugem delovišču dela opravljajo nekvalificirani delavci. Potrebno je: Stremeti k manjšemu številu reguliranih obrtnih dejavnosti (poklicev), na drugi strani stremeti k temu, da za opravljanje teh dejavnosti veljajo strožja merila glede izvajanja storitev.	December 2012
9.	Pogoji za opravljanje obrtne dejavnosti (poklica)		V Obrtnem zakonu lahko nosilec obrtne dejavnosti postane oseba, ki ima ustrezno izobrazbo, nacionalno poklicno kvalifikacijo, delovne izkušnje oz. mojstrski naziv. Potrebno je: Da se nabor pogojev za opravljanje obrtne dejavnosti razširi z vključitvijo usposabljanj, certifikatov in idr. kvalifikacij, NPK...	December 2012
10	Molk organa	14. člen ObrZ	Presoja obrtne zakonodaje na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo z vidika skladnosti z Direktivo 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (direktiva) je pokazala, da veljavna obrtna zakonodaja ne vsebuje določb o molku organa. Zakon o splošnem	December 2012

			<p>upravnem postopku sicer opredeljuje nastop molka organa, kadar organ ne odloči oziroma izda odločbo v zakonsko določenem roku. Vendar gre v tem primeru za vzpostavitev fikcije negativne odločbe.</p> <p>Potrebno je: Uveljavitev pozitivnega molka organa. Predlagamo, da se skladno s četrtem odstavkom 13. člena direktive uveljavi pozitiven molk organa tj. če v določenem ali podaljšanem roku organ ne odloči o izdaji obrtnega dovoljenja, se šteje, da je dovoljenje izdano.</p>	
11.	Potrdilo o prejemu vloge za izdajo obrtnega dovoljenja	14. člen ObrZ v povezavi s Pravilnikom o postopku izdaje obrtnega dovoljenja in o obrtnem registru	<p>Veljavna obrtna zakonodaja ne predpisuje obveznost organa za izdajo obrtnega dovoljenja, da vlagatelju vloge za izdajo obrtnega dovoljenja izda potrdilo o prejemu vloge, ki vsebuje: rok za izdajo dovoljenja, razpoložljiva pravna sredstva, izjavo o pozitivnem molku organa.</p> <p>Potrebno je: Uveljavitev potrdila o prejemu vloge za izdajo obrtnega dovoljenja.</p> <p>Predlagamo, da se organu za izdajo obrtnega dovoljenja skladno s petim odstavkom 13. člena direktive naloži obveznost izdaje potrdila o prejemu vloge za izdajo obrtnega dovoljenja, ki vsebuje najmanj naslednje elemente: rok za izdajo dovoljenja, razpoložljiva pravna sredstva, izjavo o pozitivnem molku organa.</p>	December 2012
12.	Postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij za stalno opravljanje dejavnosti v RS		<p>V področnem zakonu in podzakonskih predpisih postopek priznavanja v tujini pridobljenih kvalifikacij ni urejen in se v praksi ne izvaja, medtem, ko iz evidence reguliranih poklicev izhaja, da je področje obrti uvrščeno v področje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti.</p> <p>Potrebno je: Ureditev področja in postopkov v področni zakonodaji.</p>	December 2012

4.4. Pogoji za ČEZMEJNO/OBČASNO opravljanje dejavnosti/storitev v RS

Čezmejno opravljanje dejavnosti za EU ponudnike obrtnih dejavnosti v zakonodaji ni urejeno, na tem področju trenutno vlada liberalizacija celotnega opravljanja čezmejnih dejavnosti. Predlagamo ureditev vseh postopkov v področni zakonodaji.

Problem izenačevanja domačih in tujih ponudnikov storitev nastaja v primeru občasnega čezmejnega opravljanja storitev, saj nimamo vzpostavljenega sistema prijave opravljanja storitev.

V primeru, ko podjetja iz EU opravljajo čezmejne storitve, morajo upoštevati določbe Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 21/02, 92/07, 85/09 in 55/12) in Pravilnik o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij

državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 23/08 in 109/11): 10. člen (pogoji za priznavanje). »Če se za dostop do in opravljanje reguliranega poklica v Republiki Sloveniji zahtevajo posebne poklicne kvalifikacije, pristojni organ te države dovoli dostop do in opravljanje tega poklica pod enakimi pogoji, kot veljajo za državljane te države ... «

Napoteni delavci morajo biti zdravstveno zavarovani v državi sedeža.

V primeru opravljanja določenih storitev pa se mora spoštovati še zakonodajo iz področja varovanja okolja (odvoz odpadkov), predvsem pa bi morali imeti natančne evidence, kam in koliko odpadkov je odpeljanih na odlagališče odpadkov.

Ponudnik storitev, ki opravlja delo s strankami, ki vključuje pisna ali ustna navodila strankam, mora znati slovenski jezik, na območju narodnih skupnosti pa tudi jezik narodnih skupnosti.

Spoštovanje davčne zakonodaje: zakon o DDV in zakon o davku od dohodka pravnih oseb.

4.5. Analiza in ugotovitve – podrobneje:

Zap. št.	Ukrep	Člen/povezava	Komentar/ Obrazložitev ukrepa	Rok za realizacijo
13.	Postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij		V področnem zakonu in podzakonskih predpisih postopek priznavanja v tujini pridobljenih kvalifikacij ni ustrezno urejen. Potrebno je: Ureditev področja in postopkov v področni zakonodaji.	December 2012
14.	Pogoji za čezmejno opravljanje storitev /postopek prijave storitve		Področna zakonodaja ne ureja pogojev oziroma postopkov za čezmejno opravljanje storitev. Problem izenačevanja domačih in tujih ponudnikov storitev nastaja v primeru občasnega čezmejnega opravljanja storitev, saj nimamo vzpostavljenega sistema prijave opravljanja storitev. Potrebno je: Urediti področje in postopke v področni zakonodaji.	December 2012
15.	Položaj domačih obrtnikov in obrtnikov, ki prihajajo iz držav članic EU		Slovenski obrtniki morajo za vstop na trg sosednjih držav članic EU izpolniti številne zahteve, postopke prijav, medtem, ko obrtniki iz držav članic EU na slovenski trg lahko prosto dostopajo. Problem izenačevanja domačih in tujih ponudnikov storitev nastaja v primeru občasnega čezmejnega opravljanja storitev, saj nimamo vzpostavljenega sistema prijave opravljanja storitev. Potrebno je: Ureditev področja v zakonodaji.	December 2012